

12/6/86

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

Δεν είναι μόνον οικονομικά τα προβλήματα των ΔΕΚΟ

Του κ. ΔΗΜ. Β. ΠΑΠΟΥΛΙΑ*

ΜΕ ΑΥΤΟ το σκόπιμο τίτλο επιθυμώ να εστιώσω την προσοχή του ανήλικου αναγνώστη στην επιγραμματική παρουσίαση ορισμένων συλλογισμών που εμφανίζουν τα οικονομικά ζητήματα των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΔΕΚΟ) κύρια σε σχέση με τις βασικές αιτίες που τα προκαλούν, το πλαίσιο μέσα στο οποίο ανα-

κοινωνία και οικονομία και που συνδέεται με ζητήματα ανάπτυξης, παιδείας, κουλτούρας και ορθολογικής οργάνωσης.

Κάθε απόπειρα λοιπόν ανάλυσης της σημερινής κατάστασης και προγραμματισμού αλλαγών οφείλει να λαμβάνει υπόψη της τα βασικά «ιστορικά στοιχεία» πάνω στα οποία οικοδομήθηκε η ανάπτυξη των ΔΕΚΟ και τα οποία από μόνο τους και πέραν από προσωπικές επιθυμίες και ανησυχίες συνθέτουν ένα πλαίσιο που μόνο σκόπιμα ή για λόγους αδικαιολόγητης υπεραισιοδοξίας θα μπορούσαν να αγνοηθούν.

Με λιγότερο λόγια, ό,τι συνθέτει τη «πραγματικότητα» των ΔΕΚΟ είναι αποτέλεσμα της «στρεβλής ανάπτυξης» που χαρακτηρίζει την Ελλάδα μεταπολεμικά και δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί αυτό που οι μαρξιστές ονομάζουν «διαλεκτική υπέρβαση» αν η νέα πραγματικότητα, δηλαδή το ξεπέρασμα του σημερινού αδιέξοδου που επιδιώκεται να δημιουργηθεί, δεν αποτελέσει ανάγκη και προϋπόθεση για μια άλλη ανάπτυξη.

2. Υπάρχουν λοιπόν κάποια μεγάλα ζητήματα που σχετίζονται με ό,τι αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο που μάταια αναζητούν ερευνητές, συγγραφείς και γενικότερα «σοφούς» για να απατηθούν, με κίνδυνο βέβαια, ό,τι έχει γίνει σήμερα απαιτητή των πάντων, δηλαδή μια νέα πορεία των ΔΕΚΟ να δρομολογηθεί λάθος.

Η έλλειψη απαντήσεων στα μεγάλα ζητήματα οδηγεί κατ' ανάγκη στην αναζήτηση λύσεων και αναλύσεων που πηγάζουν μέσα από τη συμπατολογία και την ανάλυση των αποτελεσμάτων που παρουσιάζουν οι ΔΕΚΟ ενώ θα είχε σημασία η αναζήτηση και θεραπεία των αιτιών.

Δεν θα πρέπει όμως, για λόγους πέρα για πέρα πρακτικούς, η αδυναμία απάντησης στα παρακάτω ζητήματα να καθυστερήσει τη χάραξη μιας πορείας για τις ΔΕΚΟ που γίνεται από τα πράγματα τόσο αναγκαία και απαραίτητη. Η έλλειψη αυτού του κενού θα μπορούσε να καλυφθεί προσεγγιστικά από ευρείες συζητήσεις, από συναινετικές διαδικασίες κατά περίπτωση και διαδικασίες συμμετοχής αλλά και από σύντομες και τεκμηριωμένες μελέτες σκοπιμότητας.

3. Μέχρι σήμερα η προσέγγιση αυτή έχει πραγματοποιηθεί μόνο μερικά και, με προσωπική εκτίμηση, έχει οδηγήσει στο επόμενο πλαίσιο πάνω στο οποίο θα μπορούσε να βασισθεί μια καλύτερη προσπάθεια εξυγίανσης - ανοδιοργάνωσης των ΔΕΚΟ.

– Επιτακτική ανάγκη καθορισμού των ορίων μέσα στα οποία θα αναπτύξει τη δραστηριότητά του ο δημόσιος τομέας της οικονομίας και ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας, ο καθορισμός του ρόλου τους και γενικότερα αποσπομφισμός των κανόνων του παιχνιδιού που διέπουν τις λειτουργίες και των δύο τομέων της οικονομίας. Ανάγκη, εκεί που δεν πρόκειται για κοινή ωφέλεια και κοινωνική πρόνοια όπως οι δύο τομείς της οικονομίας, δημόσιοι και ιδιωτικοί μπου σε ανταγωνιστική σχέση αλλά μέσα σε ένα πλαίσιο των αλληλοσκριβώς δυνατοτήτων και διευκολύνσεων.

– Επιτακτική ανάγκη καθορισμού πλαισίων πολιτικής για κάθε τομέα της οικονομίας και ειδικότερα

ανάτικες εισφορές) από 71 δις αυξήθηκαν στα 142 δις. Το ίδιο το προσωπικό από 142.000 άτομα στις είκοσι μεγαλύτερες δημόσιες επιχειρήσεις της χώρας (όπως και τα προηγούμενα στοιχεία) το 1981 έφταναν στις 155.500 το 1985 ενώ για τις καλύτερες επιχειρήσεις από 114.264 έφταναν τα 7.000 άτομα.

Το ενδιαφέρον να είναι προβλήματα των δημοσίων επιχειρήσεων της χώρας καθήκον να ληφθεί Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΔΕΚΟ), που συστάθηκε στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

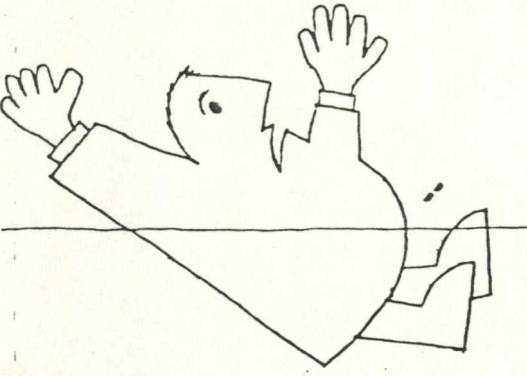
Η Γραμματεία μετά την καταγραφή και ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των ΔΕΚΟ καθώς και των προβλημάτων που η κάθε μια αντιμετωπίζει, για την ασφάλεια μέσω αυτών εργασιών να προτείνει τρόπους εξυγίανσής τους (έλεγε αναλυτικότερα συνένταξη του υπουργού κ. Γ. Παπανδρίου και σχετικά άρθρα των συνεργατών της Γενικής Γραμματείας).

Το πρόβλημα που τίθεται πάλι είναι κατά πόσο οι προτεινόμενες λύσεις μετά τις επιστημονικές και άλλες αντικειμενικές διαπιστώσεις που θα προκύψουν, θα γίνουν αποδεκτές στο σύνολό τους ή εν μέρει ή αν τελικά θα παραμείνουν απλά σαν προτάσεις που θα εξετάζονται μαζί με κάποιες άλλες, κάθε φορά που το πρόβλημα των αποτελεσμάτων και της ποιότητας των υπηρεσιών των ΔΕΚΟ θα έρχεται στην επικαιρότητα.

Εκείνο, όμως που (πρωταρχικά) έχει σημασία να γίνει είναι να πορθεί από την κυβέρνηση η απόφαση για το ποιές επιχειρήσεις πρέπει να παραμείνουν δημόσιες και μονοπώλια, διατηρώντας το σημερινό καθεστώς λειτουργίας τους και ποιές πρέπει να αποχωρισθούν τροποποιώντας ως το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του και δίνοντας έτσι τη δυνατότητα να συνδυασθεί η τόσο απαραίτητη αύξηση της παραγωγικότητας με τις ομοιότητες των εργαζομένων και την αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Στο μέτρο που η συνεργασία της Γενικής Γραμματείας ΔΕΚΟ με τα αρμόδια υπουργεία που εποπτεύουν τους δημόσιους οργανισμούς καταφέρει να ξεπεράσει κάποιες προστριβές και εφόσον η κυβέρνηση (ΚΥΣΥΜ) υπό την καθοδήγηση του κ. Παπανδρέου επιλέξει ρεαλιστικούς και συγκυριακούς ρόλους για τις επιχειρήσεις αλλά και γνήσιον τρόπο που η ίδια θα πρέπει (αν πρέπει) να συνδέεται μαζί τους ώστε να παρεμβαίνει, εξαρτάται η επιτυχία της νέας προσπάθειας που γίνεται, στο πλαίσιο της τελευταίας κυβερνητικής πολιτικής, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της. Οι δημόσιες επιχειρήσεις δοκιμάζουν σήμερα την αποτελεσματικότητά της κυβερνήσεως να διαμορφώσει οικονομικότερες συνθήκες λειτουργίας τους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

πύχθηκαν και διαμορφώθηκαν οι ΔΕΚΟ όπως και σε σχέση με τα αναγκαία θήματα για μια εξυγίανσή τους.

1. Έτσι είναι πέραν από κάθε συζήτηση και νομίζω παραδεκτό από όλες τις πολιτικές πλευρές, πως η σημερινή κατάσταση που παρουσιάζουν οι ΔΕΚΟ δεν είναι παρά η αντανάκλαση της πραγματικότητας που χαρακτηρίζει την ελληνική

* Επικεφαλής από τον Αύγουστο του 1985, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

CITIBANK

ΜΗΝΙΑΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ 31ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1986

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΔΡΑΧΜΕΣ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΔΡΑΧΜΕΣ
Χορηγήσεις σε Δραχμές	13.687.179.984	Καταθέσεις σε Δραχμές	26.458.976.344
Χορηγήσεις σε Συνάλλαγμα	113.608.954.501	Καταθέσεις σε Συνάλλαγμα	70.724.815.546
Έντοκα Γραμμάτια Δημοσίου		Λογάρ. Κεντρικού και Υποκαίσασημ.	
Όμοι Οικονομικής Ανάπτυξης	10.401.421.645	σε Δραχμές	56.602.803
Μειρητό Διαθέσιμα σε		Λογάρ. Κεντρικού και Υποκαίσασημ.	
Τρόπ. Εσωτερικού και Εξωτερικού	61.047.998.696	σε Συνάλλαγμα	98.392.295.069
Ακίνητα Εγκαταστάσεις - Έπιπλα	582.370.047	Διάφορες Προβλέψεις	4.703.029.598
Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	5.892.779.951	Λοιπά Στοιχεία Παθητικού	4.851.983.464
ΣΥΝΟΛΟ	205.219.704.824	ΣΥΝΟΛΟ	205.219.704.824
ΛΟΓΑΡ. ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	87.469.680.106	ΛΟΓΑΡ. ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	87.469.680.106

CITIBANK N.A

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ραστηριότητας, δηλαδή διατύπωση πλαισίων πολιτικής για ενέργεια, για μεταφορές, για τηλεπικοινωνίες, για τη πολεμική βιομηχανία κ.ά.

- Ανάγκη διασύνδεσης αυτών των επί μέρους κινήσεων πολιτικής στα πλαίσια ενός προγράμματος ανάπτυξης σε μακροχρόνιο βάση, π.χ. ένα πενταετές πρόγραμμα ανάπτυξης.

- Επιτακτική ανάγκη εφαρμογής προγραμμάτων επιχειρησιακού σχεδιασμού όπως π.χ.:

- Προϋπολογισμός από την αρχή κάθε χρόνο με την απαραίτητη συμμετοχή όλων των οργανικών ονδών κάθε επιχείρησης και οργανισμού.

- Εφαρμογή αρχών προγραμματισμού από τη βάση στη κορυφή και τονόπλιον.

- Χρησιμοποίηση συστημάτων εξωτερικού ελέγχου που να αποφοινείται αμερόληπτο και αντικειμενικό για την οργάνωση, λειτουργία, αποδοτικότητα και την οικονομική τους κατάσταση.

- Ανάγκη καθορισμού προτεραιοτήτων για τα οποία προγράμματα επιχειρησιακού σχεδιασμού πιβάλλονται και πως θα ετοιμασθεί η εφαρμογή τους.

- Επιτακτική ανάγκη σύνδεσης της παραγωγικότητας με τα προσόντα και την απόδοση - ικανότητα κάθε εργαζομένου.

- Ανάγκη προσεκτικής μετάβασης από το σημερινό σχήμα των ενισίων αμοιβών που ήταν απαραίτητο για λόγους ιστορικής ανάγκης βαθμιαία σε ένα σύστημα από τα πολλά που ισχύουν σε νατολή και δύση. Ο θεσμός της κοινωνικοποίησης που ισχύει ή θα ισχύει σε πολλές ΔΕΚΟ

Απεργία με κομφόρ

ΣΥΜΒΟΛΗ του Κριτόβουλου στην έρευνα για τις δημόσιες επιχειρήσεις:

Μου το επισήμανε επικεφαλής μιας μεγάλης κρατικής επιχείρησης που έχει κέρδη:

Οι απεργοί της ΛΑΡΚΟ που κάθε τόσο παρελαύνουν στις κεντρικές λεωφόρους της Αθήνας και πολιορκούν το κτίριο του υπουργείου Βιομηχανίας, μεταφέρονται από τη μακρυνή Λάρυμνα με τα λεωφορεία της εταιρίας!

Δεν έχει διευκρινισθεί αν η διοίκηση της πιο προβληματικής (κρατικής) βιομηχανίας της χώρας μας, χορηγεί στους απεργούς και αποζημίωση εκτός έδρας...

ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΟΣ

μπορεί να βοηθήσει πολύ σε αυτή την κατεύθυνση.

- Επιτακτική ανάγκη αξιοκρατικής εξέλιξης του προσωπικού στις ΔΕΚΟ που θα βασίζεται μόνο σε προσόντα, ικανότητες, παραγωγικότητα, ικανότητα

το λήψης αποφάσεων κ.ά.

- Ανάγκη διατύπωσης αρχών βάσει των οποίων θα προάγεται και θα εξελίσσεται κάθε εργαζόμενος στις ΔΕΚΟ.

- Επιτακτική ανάγκη αξιοποίησης του έθνους στην κοινωνικοποίηση έτσι που η συνεισφορά των εργαζομένων να μην εξοντιλθεί σε στερεοτυπικές λογικές διεκδικήσεις αλλά σε κατεύθυνση περισσότερο υπεύθυνης άσκησης και αναγνώρισης των υπευθύνων για την πορεία εξυγίανσης - αναδιοργάνωσης των ΔΕΚΟ.

- Ανάγκη για τη διατύπωση όλων των κινήσεων μικρών και μεγάλων θεμάτων που αφορούν στην κοινωνικοποίηση των ΔΕΚΟ και που αντιμετωπίζονται με θέματα οργάνωσης και λειτουργίας ζωής τους.

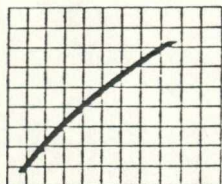
Τα παραπάνω ζητήματα έχουν υπαίτιοι και οι ίδιοι για συζήτηση στο τραπέζι από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας τόσο προς την κατεύθυνση του κράτους όσο και προς τη κατεύθυνση των διοικήσεων και των εργαζομένων και τα οποία συνοψίζονται στο τρίπτυχο: **Επιτακτική ανάγκη εξυγίανσης - αναδιοργάνωσης των ΔΕΚΟ - Μεθοδευμένη και συστηματική προσπάθεια - Συναινετικές διαδικασίες αντιμετώπισης.**

Φαίνεται πράγματι πως δεν υπάρχουν περιθώρια καθυστέρησης. Αλλιώς θα ονομάζαμε οικονομικά ζητήματα ΔΕΚΟ εκείνα στα οποία για διαφόρους λόγους αρνηθήκαμε μια σοβαρή και υπεύθυνη αντιμετώπιση.

ΔΗΜ. Β. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Επειδή τα τρένα του αύριο θα τρέχουν πολύ γρήγορα...

ΤΟ **ΕΛΚΕΠΑ**
επιμορφώνει - πληροφορεί
μελετά και συμβουλεύει
σε θέματα:

**ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

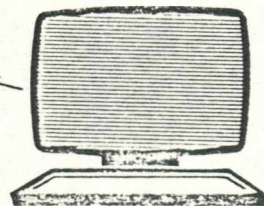
Το σήμερα επιβάλλει την επιμόρφωση, εξειδίκευση στελεχών και την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων οργάνωσης και προηγμένης τεχνολογίας, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον Δημοσίο Τομέα. Το ΕΛΚΕΠΑ συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας, βοηθά στη μείωση της ανεργίας, προωθεί τη συνεταιριστική οργάνωση, δημιουργεί στελέχη υψηλής ποιότητας, συμβουλεύει και βοηθά τον ιδιώτη επιχειρηματία.

...Το **ΕΛΚΕΠΑ** γεφυρώνει το χτες με το σήμερα και το σήμερα με το αύριο.

ΕΛΚΕΠΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

**ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗΣ**